

ΓΝΩΜΗ της Ο.Κ.Ε.

“Σύσταση Λογαριασμού Αγροτικής Εστίας
και άλλες διατάξεις”
(Σχέδιο Νόμου)

Aθήνα, 1 Ιουλίου 2002

Διαδικασία

Στις 9 Μαΐου 2002, ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. **Δημήτριος Ρέππας** απέστειλε προς γνωμοδότηση στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (Ο.Κ.Ε.) το Σχέδιο Νόμου “Σύσταση Λογαριασμού Αγροτικής Εστίας και άλλες διατάξεις”.

Η Εκτελεστική Επιτροπή της Ο.Κ.Ε. συνέστησε Επιτροπή Εργασίας αποτελούμενη από τους κ.κ. **Χαράλαμπο Κεφάλα, Νικόλαο Σκορίνη, Βασίλειο Ξενάκη, Γεώργιο Παυλιδάκη, Γεώργιο Γωνιωτάκη και Φώτη Λίτσο.**

Ως πρόεδρος της Επιτροπής Εργασίας ορίστηκε ο κ. **Χαράλαμπος Κεφάλας**. Στην Επιτροπή Εργασίας συμμετείχαν οι Εμπειρογνώμονες κα **Ευγενία**

Τσουμάνη, κα Αθηνά Μανίκα και κ. Γεώργιος Ρωμανιάς. Τον επιστημονικό συντονισμό της Επιτροπής είχε η Επιστημονική Συνεργάτις της Ο.Κ.Ε. κα **Μαρία Ιωαννίδου**. Συμμετείχε επίσης η βοηθός έρευνας κα **Δέσποινα Σαρρή**.

Η Επιτροπή Εργασίας ολοκλήρωσε τις εργασίες της σε τέσσερις (4) συνεδριάσεις, ενώ η Εκτελεστική Επιτροπή διαμόρφωσε την εισήγησή της προς την Ολομέλεια στη συνεδρίαση της 25 Ιουνίου 2002.

Η Ολομέλεια της Ο.Κ.Ε., στην οποία εισηγητές ήταν οι κ.κ. **Χ. Κεφάλας και Γ. Γωνιωτάκης**, αφού ολοκλήρωσε την συζήτηση για το θέμα στη συνεδρίαση της 1ης Ιουλίου 2002, διατύπωσε την υπ' αριθ. 76 Γνώμη της Ο.Κ.Ε.

A. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΣΧΕΛΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

Το Σχέδιο Νόμου “Σύσταση Λογαριασμού Αγροτικής Εστίας και άλλες διατάξεις” περιλαμβάνει 32 Άρθρα και διαρθρώνεται σε 3 Κεφάλαια.

Το Α' Κεφάλαιο φέρει τον τίτλο “Σύσταση Λογαριασμού Αγροτικής Εστίας” και περιλαμβάνει τα άρθρα 1-9.

Στο 1^ο άρθρο προβλέπεται η σύσταση λογαριασμού στον Οργανισμό Γεωργικών Ασφαλίσεων (Ο.Γ.Α.) με την ονομασία Λογαριασμός Αγροτικής Εστίας (στο εξής Λ.Α.Ε.) με οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια.

Στο 2^ο άρθρο περιγράφεται ο σκοπός του Λ.Α.Ε. που είναι η οργάνωση και η εφαρμογή προγραμμάτων Κοινωνικού Τουρισμού και γενικότερης ενημέρωσης και πληροφόρησης του αγροτικού πληθυσμού της χώρας, η δωρεάν παροχή εισιτηρίων θεάτρου, βιβλίων και άλλου έντυπου υλικού καθώς και η συμμετοχή σε προγράμματα της Ευρωπαϊκή Ένωσης συναφή προς τους σκοπούς του Λογαριασμού.

Στο 3^ο άρθρο ορίζονται οι δικαιούχοι των παροχών του Λ.Α.Ε. που είναι οι συνταξιούχοι του Ο.Γ.Α και οι ανασφάλιστοι υπερήλικες του Ο.Γ.Α., οι ασφαλισμένοι αγρότες του Κλάδου Κύριας Ασφάλισης Αγροτών που έχουν εξοφλήσει τις ασφαλιστικές εισφορές τους καθώς και τα μέλη των οικογενειών τους.

Το 4^ο άρθρο αναφέρεται στις πηγές χρηματοδότησης του Λ.Α.Ε. Οι πόροι του Λ.Α.Ε. προέρχονται από μηνιαία ατομική εισφορά των ασφαλισμένων στον Κλάδο Κύριας Ασφάλισης Αγροτών καθώς και από ισόποση κρατική επιχορήγηση. Όπως αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση, με βάση τα τελευταία απολογιστικά στοιχεία από τις πληρωμές του Κλάδου Κύριας Ασφάλισης Αγροτών, σε σύνολο 500.000 ταμειακά ενή-

μερων ασφαλισμένων στον Κλάδο Κύριας Ασφάλισης Αγροτών και σύμφωνα με την ασφαλιστική κατηγορία που έχουν επιλέξει, οι 452.500 ή το 90,5% εξ' αυτών θα πληρώνουν μηνιαία εισφορά ίση με το 1,76 ΕΥΡΩ (600 δρχ.) και οι 47.500 δηλ. το 9,5% εξ' αυτών θα πληρώνουν μηνιαία εισφορά ίση με 2,64 ΕΥΡΩ (900 δρχ.). Η εισφορά των αγροτών και του προσωπικού του Ο.Γ.Α αναπροσαρμόζεται ανά τριετία με βάση το μέσο όρο του ποσοστού αύξησης των ασφαλιστικών κατηγοριών της προηγούμενης τριετίας.

Το 5^ο άρθρο αφορά στον τρόπο είσπραξης των εισφορών. Η εισφορά για τους ασφαλισμένους του κλάδου Κύριας Ασφάλισης θα συνεισπράττεται με την εισφορά για σύνταξη και περίθαλψη και θα αποδίδεται στο λογαριασμό με απόφαση του Δ.Σ. του Ο.Γ.Α.

Το ποσό της κρατικής επιχορήγησης θα αποδίδεται στο λογαριασμό μέσα στο πρώτο δίμηνο του επομένου έτους και προσδιορίζεται βάσει του αριθμού των ασφαλιστικά ενήμερων ασφαλισμένων του κλάδου Κύριας Ασφάλισης την 31^η Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους.

Το 6^ο άρθρο προβλέπει την άσκηση της διαχείρισης του Λ.Α.Ε. από πενταμελή Διαχειριστική Επιτροπή (Δ.Ε.), αποτελούμενη από τον Διοικητή του Ο.Γ.Α. ως Πρόεδρο, δύο (2) εκπροσώπους των Υπουργείων Γεωργίας και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, έναν (1) εκπρόσωπο της Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ. και έναν (1) εκπρόσωπο της Γ.Ε.Σ.Α.Σ.Ε. Τα ανωτέρω μέλη και οι αναπληρωτές τους διορίζονται για τριετή θητεία με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ο οποίος καθορίζει και τα θέματα που αφορούν τη λειτουργία της Διαχειριστικής Επιτροπής, τις προϋποθέσεις διορισμού

και εξαίρεσης των μελών και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Στο 7^ο άρθρο παρουσιάζονται οι αρμοδιότητες της Διαχειριστικής Επιτροπής. Μεταξύ άλλων, η Διαχειριστική Επιτροπή αποφασίζει για τον τρόπο κατανομής των παροχών του Λ.Α.Ε. σε διάφορες περιοχές της χώρας, τη ρύθμιση της εκ περιτροπής χορήγησης των παροχών στους δικαιούχους και τη σύναψη προγραμματικών συμβάσεων με τον Οργανισμό Εργατικής Εστίας, Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και εταιρείες αυτών για την παραγωγή και διανομή των παροχών του Λ.Α.Ε.

Το 8^ο άρθρο περιγράφει τη διάρθρωση και τις αρμοδιότητες των υπηρεσιών του Λ.Α.Ε. Δημιουργείται Κλάδος (Διεύθυνση) Αγροτικής Εστίας ο οποίος υπάγεται στη Γενική Διεύθυνση Διοικητικής Υποστήριξης του Ο.Γ.Α. Ο Κλάδος (Διεύθυνση) Αγροτικής Εστίας συγκροτείται από τρία (3) Τμήματα: Μητρώου Δικαιούχων και Προγραμματισμού Παροχών, Διανομής Παροχών και Εκκαθάρισης Δαπανών και Γραφείο Γραμματείας.

Προϊστάμενος του κλάδου Αγροτικής Εστίας τοποθετείται υπάλληλος του Ο.Γ.Α με βαθμό Α1 ή Α2 κλάδου διοίκησης. Επίσης για τις ανάγκες του κλάδου συνιστώνται στον Ο.Γ.Α δώδεκα (12) θέσεις του κλάδου Διοίκησης και (8) θέσεις του κλάδου ΤΕ Διοικητικού-Λογιστικού.

Το 9^ο άρθρο προβλέπει ότι με αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μετά από τη σύμφωνη γνώμη του Δ.Σ. του Ο.Γ.Α., καθορίζονται για κάθε έτος ο αριθμός των δικαιούχων, οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια επιλογής τους καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την υλοποίηση των σκοπών του Λ.Α.Ε. Επίσης, ο ίδιος Υπουργός είναι αρμόδιος για τον καθορισμό του τρόπου οικονομικής οργάνωσης και λογιστικής λει-

τουργίας του Λ.Α.Ε. και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Το **Β' Κεφάλαιο** τιτλοφορείται "Λοιπές Διατάξεις Ο.Γ.Α." και περιλαμβάνει τα άρθρα 10-16.

Με το **10^ο άρθρο** ρυθμίζεται ο τρόπος προσδιορισμού της κατά κύριο επάγγελμα απασχόλησης στην αγροτική οικονομία. Στο πλαίσιο αυτό, καθιερώνεται η απόδειξη άσκησης του αγροτικού επαγγέλματος με βάση τη φορολογική δήλωση εφόσον δηλώνονται εισοδήματα από αγροτικές επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως ύψους ποσού.

Για τους αγρότες που δεν υποχρεούνται σε υποβολή φορολογικής δήλωσης προβλέπεται η απόδειξη του κυρίου επαγγέλματος με την προσκόμιση των δικαιολογητικών του άρθρου 6 του καταστατικού Ασφάλισης και Συνταξιοδότησης Αγροτών, (π.δ. 78/98 Α.72) δηλαδή:

- α.** βεβαίωση για την εγγραφή στα Μητρώα Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ),
- β.** βεβαιώσεις για την επαγγελματική δραστηριότητα, το βιοπορισμό, την αγροτική περιουσία και γενικά για τα μέσα, τον τρόπο και τον τόπο άσκησης του επαγγέλματος; του αρμόδιου Αγρονόμου, της αρμόδιας συνεταιριστικής ή επαγγελματικής οργάνωσης, αρμόδιων Δημοσίων Υπηρεσιών ή Υπηρεσιών Νομαρχιακής ή Τοπικής Αυτοδιοίκησης,
- γ.** βεβαίωση άλλων ασφαλιστικών οργανισμών για την ασφαλιστική κατάσταση.

Στην περίπτωση των αγροτών που ασχολούνται με το αγροτικό επάγγελμα σε απομακρυσμένες ορεινές και προβληματικές περιοχές με μικρό κλήρο, προβλέπεται η απόδειξη του κυρίου επαγγέλματος με κοινή δήλωση του οικείου Δημάρχου

ή Προέδρου της κοινότητας μετά από γνώμη του ανταποκριτή του Ο.Γ.Α. και του Προέδρου του τοπικού αγροτικού συλλόγου εφόσον υφίσταται.

Τέλος για τους αγρότες που δηλώνουν εισοδήματα και από άλλες δραστηριότητες, προβλέπεται, ότι η κατά κύριο επάγγελμα απασχόληση στην αγροτική οικονομία θα αποδεικνύεται εφόσον το 50% και πλέον του συνολικού ετήσιου εισοδήματος προέρχεται από γεωργικές επιχειρήσεις.

Οι ασφαλισμένοι στον Ο.Γ.Α. υποχρεούνται να υποβάλλουν ανά πενταετία τα δικαιολογητικά που αποδεικνύουν αν εξακολουθούν να συντρέχουν στο πρόσωπό του οι προϋποθέσεις ασφάλισης (για τους ήδη ασφαλισμένους, η πενταετία αρχίζει από 1-1-2003).

Το 11^ο άρθρο αφορά στην ασφάλιση για την εποχική απασχόληση των αγροτών. Όσοι αγρότες, ασφαλισμένοι στον Κλάδο Κύριας Ασφάλισης του ΟΓΑ, απασχολούνται εποχικά σε επιχειρήσεις με προσωπικό κάτω των 20 ατόμων, οι οποίες μεταποιούν προϊόντα εδάφους, κτηνοτροφίας, αλιείας, δασοπονίας, θηραματοπονίας και παντός είδους εκτροφών για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο των τεσσάρων μηνών ετησίως, συνεχώς ή διακεκομένα, θα συνεχίζουν για την απασχόλησή τους αυτή να ασφαλίζονται στον ΟΓΑ, και όχι στο ΙΚΑ. Απαραίτητη προϋπόθεση για την εφαρμογή της διάταξης, αποτελεί ότι σε κάθε επιχείρηση ο αριθμός των εποχιακά απασχολούμενων και ασφαλισμένων στον ΟΓΑ δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το 50% του αριθμού των μονίμως απασχολουμένων μισθωτών στην επιχείρηση. Από τον περιορισμό αυτό εξαιρούνται οι επιχειρήσεις που απασχολούν έως και 5 άτομα, οι οποίες μπορούν να απασχολούν εποχι-

κά αγρότες ασφαλισμένους στον Κλάδο Κύριας Ασφάλισης του ΟΓΑ έως και το 100% του αριθμού των μονίμως απασχολουμένων υπαλλήλων τους, οι οποίοι για την απασχόλησή τους αυτή θα συνεχίζουν να ασφαλίζονται στον ΟΓΑ και όχι στο ΙΚΑ.

Το 12^ο άρθρο προβλέπει τη νομιμοποίηση του χρόνου ασφάλισης όλων όσων από 1-1-1988 ασφαλίζονται στον Κλάδο Πρόσθετης Ασφάλισης του ΟΓΑ και έχουν καταβάλει μέχρι την δημοσίευση του νόμου αυτού τις ασφαλιστικές τους εισφορές, με την προϋπόθεση να μην έχουν ασφαλισθεί σε άλλον ασφαλιστικό οργανισμό από τον οποίο να δικαιούνται σύνταξης.

Ακόμη παρέχεται η δυνατότητα στους ασφαλισμένους του Κλάδου Κύριας Ασφάλισης του ΟΓΑ που οφείλουν ασφαλιστικές εισφορές του Κλάδου Πρόσθετης Ασφάλισης και δεν τις έχουν εξοφλήσει, να τις καταβάλλουν σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.2 του άρθρου 11 του ν.2458/97 μέχρι 31-12-2003, εφάπαξ με έκπτωση ή με δόσεις.

Τέλος για τους εγγεγραμμένους μόνο στα μητρώα του Κλάδου Πρόσθετης Ασφάλισης του ΟΓΑ που οφείλουν εισφορές του κλάδου αυτού, παρέχεται η δυνατότητα εξόφλησής τους μόνον εφάπαξ έως 31/12/2003.

Το 13^ο άρθρο ρυθμίζει τον τρόπο εξόφλησης καθυστερούμενων ασφαλιστικών εισφορών. Εισάγεται πάγια διάταξη ρύθμισης των ληξιπρόθεσμων οφειλών σε δόσεις για τους ασφαλισμένους του ΟΓΑ, η οποία προβλέπει την τμηματική εξόφληση των ληξιπρόθεσμων οφειλών σε εξαμηνιαίες δόσεις, χωρίς την επιβολή οποιοδήποτε άλλου προσίμου ή προσαύξησης, παρά μόνο με την αναπροσαρμογή που προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις του ΟΓΑ.

¹ Για το πλήρες κείμενο των Γνωμών, που έχει εκδώσει μέχρι σήμερα η Ο.Κ.Ε., βλέπε στην ιστοσελίδα της Ο.Κ.Ε <http://www.oke.gr>

Επίσης, σχετικά με τις τριμελείς Επιτροπές που συγκροτούνται στην έδρα κάθε νομού με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της περιφέρειας και οι οποίες κρίνουν ύστερα από αίτηση ενδιαφερομένου την προβαλλόμενη οικονομική αδυναμία για την καταβολή των εισφορών και αποφαίνονται για την ανανέωση ή μη του βιβλιαρίου υγείας, εισάγεται περιορισμός στην ανωτέρω διαδικασία στις δύο (2) φορές ανά πενταετία.

Το 14^ο άρθρο αφορά στην εφαρμογή των διατάξεων διαδοχικής ασφάλισης μεταξύ του καταργηθέντος Κλάδου Πρόσθετης Ασφάλισης Αγροτών και των άλλων φορέων Επικουρικής Ασφάλισης. Ειδικότερα, ορίζονται οι χρονικές προϋποθέσεις βάσει των οποίων θα θεμελιώνεται συνταξιοδοτικό δικαίωμα. Οι προϋποθέσεις αυτές συνίστανται: στη συνταξιοδότηση από τον Κύριο Φορέα, στη συμπλήρωση 10ετούς ασφάλισης για τη συνταξιοδότηση λόγω γήρατος και 5ετούς για τη συνταξιοδότηση λόγω αναπηρίας ή θανάτου.

Κάθε οργανισμός μεταξύ των οποίων και ο απονέμων, υπολογίζει το ποσό της σύνταξης βάσει του συνολικού χρόνου ασφάλισης και προσδιορίζει το τμήμα που τον βαρύνει ανάλογα με το χρόνο που πραγματοποιήθηκε στην ασφάλισή τους, το οποίο δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το ποσό της σύνταξης που χορηγεί ο κάθε οργανισμός, με βάση μόνο το χρόνο που διανύθηκε στην ασφάλισή του εφόσον θεμελιώνει αυτοτελές συνταξιοδοτικό δικαίωμα.

Το άθροισμα των τμημάτων αποτελεί το συνολικό ποσό σύνταξης που καταβάλλεται από τον απονέμοντα, στο οποίο επιπλέον προστίθεται και το ποσό της συνταξιοδοτικής παροχής που προβλέπεται από το ν. 4169/1961 και το ν.δ. 4576/1966 όπως ισχύουν σήμερα.

Επίσης καθορίζεται ο τρόπος απόδοσης από τον ΟΓΑ προς τους απονέμοντες

οργανισμούς των ποσών που οφείλει από τη χορήγηση του ποσού της βασικής (προνοιακής) συνταξιοδοτικής παροχής του (συντάξεις γήρατος και αναπηρίας).

Το 15^ο άρθρο ορίζει την καταβολή εφάπαξ βοηθήματος για έξιδα κηδείας στους ασφαλισμένους και συνταξιούχους του Κλάδου Κύριας Ασφάλισης Αγροτών.

Το 16^ο άρθρο επιχειρεί το διαχωρισμό του πράγματι ή κυρίως ασκούμενου επαγγέλματος του αγρότη ή του επαγγελματία σε πόλεις, χωριά ή οικισμούς κάτω των 2000 κατοίκων και την ασφάλισή του φορέα που ασφαλίζει την κατηγορία ή το κυρίως ασκούμενο επάγγελμα. Για το διαχωρισμό του κυρίως ασκούμενου επαγγέλματος, τίθενται εισοδηματικά κριτήρια, που αποδεικνύονται από τη φορολογική δήλωση του αγρότη και επαγγελματία.

Το Γ' Κεφάλαιο με τίτλο "Ειδικές Ρυθμίσεις" περιλαμβάνει τα άρθρα 17-32 και αφορά στη ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων που αντιμετωπίζουν οι ασφαλιστικοί οργανισμοί, με σκοπό την καλύτερη απόδοσή τους και την εξυπηρέτηση του πολίτη.

Το 17^ο άρθρο περιλαμβάνει διατάξεις για την καταβολή εισφορών στο ΙΚΑ, το 18^ο άρθρο ρυθμίζει θέματα των Ταμείων Τύπου και το 19^ο άρθρο θέματα ασφάλισης για απασχολούμενους με σύμβαση έργου.

Τα άρθρα 20-31 περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, ρυθμίσεις για τους εργαζόμενους της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθώς και για το Λογαριασμό Βελτίωσης Κοινωνικής Ασφάλισης (Λ.Β.Κ.Α.), το Λογαριασμό Αλληλεγγύης Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης (ΛΑΦΚΑ) και τη σύσταση Β' Υπηρεσιακού Συμβουλίου γιατρών του ΙΚΑ.

Τέλος το 32^ο άρθρο ορίζει την έναρξη ισχύος των διατάξεων του νόμου.

B. ΓΕΝΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

Το υπό κρίση σχέδιο νόμου διαρθρώνεται σε τρία κεφάλαια. Κάθε ένα από τα κεφάλαια αυτά αφορά στη ρύθμιση διαφορετικών αυτοτελών θεμάτων. Διευκρινίζεται ότι η Γενική Αξιολόγηση που ακολουθεί αναφέρεται συνολικά στο σχέδιο νόμου, χωρίς το κείμενο να διασπάται σε επιμέρους ενότητες.

Με το σχέδιο νόμου εισάγεται ο θεσμός της Αγροτικής Εστίας που στοχεύει στην προσφορά πολιτιστικών, ψυχαγωγικών και επιμορφωτικών παροχών στον αγροτικό πληθυσμό. Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καλύπτει με αυτόν τον τρόπο ένα σημαντικό κενό των κοινωνικών παροχών προς τον αγροτικό πληθυσμό. Αντίστοιχος θεσμός, αυτός της Εργατικής Εστίας, λειτουργεί από δεκαετίες για τους εργαζόμενους στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας.

Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι, στο πλαίσιο του Κοινωνικού Διαλόγου και ιδιαίτερα κατά τη συζήτηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων στο Δημόσιο, θα πρέπει να εξετασθεί η προσφορά αντίστοιχων παροχών με ανάλογες υποχρεώσεις στους Δημόσιους Υπαλλήλους.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή κρίνει ως ιδιαίτερα θετική τη σύσταση Αγροτικής Εστίας προκειμένου να καλυ-

φθούν, ως ένα βαθμό, οι ολοένα αυξανόμενες ανάγκες του αγροτικού πληθυσμού για ποιότητα ζωής, καλύτερη αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου και προσωπική εξέλιξη.

Βεβαίως, η ανάγκη στήριξης του αγροτικού πληθυσμού και εν γένει του αγροτικού χώρου έχει κατ' επανάληψη επισημανθεί από την Ο.Κ.Ε. με την έκδοση σχετικών Γνωμών¹. Άλλωστε, η χώρα μας, σύμφωνα με το επικρατέστερο κριτήριο που γίνεται αποδεκτό σήμερα στην Ε.Ε. και στον ΟΟΣΑ², αποτελεί την πλέον “αγροτική χώρα” της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην Ελλάδα το 30,8% του συνολικού πληθυσμού ζει και εργάζεται στις αγροτικές περιοχές³, ποσοστό σχεδόν διπλάσιο από το μέσο όρο της Ε.Ε. που είναι 17,5%. Όσον αφορά στην έκταση που καταλαμβάνουν οι αγροτικές κοινότητες, αυτή ανέρχεται σχεδόν στο 92% της συνολικής έκτασης της χώρας, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για την Ε.Ε. είναι 80,9%.

Ο ελληνικός αγροτικός χώρος παρουσιάζει μια σειρά από χαρακτηριστικά που τον διαφοροποιούν από τον αγροτικό χώρο των άλλων χωρών-μελών της Ε.Ε. Στην Ελλάδα, ο αγροτικός χώρος αποτελείται από πολλές αγροτικές εκμεταλλεύσεις πολύ μικρού μεγέθους σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες της Ε.Ε. Το μικρό μέγε-

¹ Βλ. Γνώμη της Ο.Κ.Ε No 13, “Απασχόληση στον Αγροτικό Τομέα” (Οκτώβριος 1997), Γνώμη της Ο.Κ.Ε No 27, “Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη του Αγροτικού Χώρου” (Φεβρουάριος 1999), Γνώμη της Ο.Κ.Ε No 54, “Εθνικό Σύστημα Προστασίας της Αγροτικής Δραστηριότητας και άλλες ρυθμίσεις” (Ιούλιος 2000) κλπ. Για το πλήρες κείμενο των Γνωμών, που έχει εκδώσει, μέχρι σήμερα, η Ο.Κ.Ε., βλ. στην ιστοσελίδα της <http://www.oke.gr>

² Σύμφωνα με το κείμενο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Κοινοτικής Πρωτοβουλίας “Leader +” (2000-2006), με βάση το κριτήριο αυτό, ως αγροτικές κοινότητες χαρακτηρίζονται αυτές που έχουν πυκνότητα πληθυσμού κάτω των 100 κατοίκων ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο. Με βάση την κατάταξη οι περιφέρειες μπορούν να χαρακτηριστούν ως: Κυρίως Αγροτικές Περιφέρειες στις οποίες πάνω από το 50% του πληθυσμού κατοικεί σε αγροτικές κοινότητες, Σημαντικά Αγροτικές Περιφέρειες στις οποίες από 15% έως 50% του πληθυσμού κατοικεί σε αγροτικές κοινότητες και κυρίως Αστικές Περιφέρειες στις οποίες λιγότερο από 15% του πληθυσμού κατοικούν σε αγροτικές κοινότητες.

³ Βλ. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κοινοτικής Πρωτοβουλίας “Leader +” (2000-2006).

θος του αγροτικού κλήρου, παρά τις προσπάθειες εντατικοποίησης της αγροτικής παραγωγής αναπόφευκτα οδηγεί σε χαμηλά εισοδήματα και επιβάλλει την αναζήτηση εισοδημάτων εκτός της αγροτικής εκμετάλλευσης και εκτός γεωργίας. Συνέπεια του μικρού αγροτικού κλήρου και της σύνθεσης της αγροτικής παραγωγής είναι η εποχικότητα που παρουσιάζεται στην απασχόληση στον αγροτικό τομέα και η κατά μεγάλο μέρος υποαπασχόληση του αγροτικού πληθυσμού.

Στη διαμόρφωση της συνολικής εικόνας του ελληνικού αγροτικού χώρου, προστίθενται στοιχεία όπως η ορεινότητα των εδαφών, το χαμηλό επίπεδο μόρφωσης και τηληροφόρησης των ελλήνων αγροτών και η μεγάλη μέση ηλικία καθώς και η καχεκτική ανάπτυξη των θεσμών που πλαισιώνουν τους αγρότες στη χώρα μας⁴. Επιπλέον, ο γεωργικός τομέας παρόλο που εξακολουθεί να κατέχει δεσπόζουσα θέση ως τομέας οικονομικής δραστηριότητας στον αγροτικό χώρο, τις τελευταίες δεκαετίες χαρακτηρίζεται από μία στασιμότητα στο μέγεθος και τη σύνθεση της παραγωγής και της παραγωγικότητας, χαμηλό επίπεδο ανταγωνιστικότητας και αποεπένδυση, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά στις ιδιωτικές επενδύσεις⁵.

Όλα τα παραπάνω, έχουν σαν αποτέλεσμα τα αγροτικά εισοδήματα που προκύπτουν από τις ελληνικές αγροτικές εκμεταλλεύσεις, να είναι πολύ χαμηλότερα των αντίστοιχων εισοδημάτων στην Ε.Ε., αλλά και των εισοδημάτων των εργαζομένων σε άλλους τομείς της οικονομίας της χώρας.

Είναι συνεπώς αναπόφευκτο να συνεχίζεται η συρρίκνωση του απασχολούμενου αγροτικού δυναμικού και η αγροτική έξοδος όχι μόνο από τον αγροτικό τομέα αλλά και γενικότερα από τον αγροτικό χώρο. Τα θέματα αυτά συνδέονται με την εγκατάλειψη και ερήμωση της υπαίθρου και με κοινωνικές, οικονομικές και κοινωνικές παραμέτρους που επηρεάζουν δυσμενώς όλους τους τομείς της οικονομίας, τις αγροτικές περιοχές αλλά και τη χώρα συνολικά.

Στην κατεύθυνση αυτή, η Ο.Κ.Ε. έχει επανειλημένα διατυπώσει την ανάγκη σχεδιασμού μίας πολιτικής Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης του Αγροτικού Χώρου⁶ η οποία θα συμβάλει στην αναστροφή της εγκατάλειψης της υπαίθρου. Απαιτούνται κίνητρα για να μείνουν οι νέοι άνθρωποι στον τόπο τους και αυτό σημαίνει καλύτερο επίπεδο εκπαίδευσης και επαγγελματικής ειδίκευσης, καλύτερο επίπεδο υγειονομικής περίθαλψης, πραγματική και ουσιαστική πολιτιστική ανάπτυξη και κυρίως δυνατότητες απασχόλησης για να ζήσει ο κάτοικος της περιφέρειας μια αξιοπρεπή ζωή.

Η Ο.Κ.Ε. κρίνει θετικό το γεγονός ότι στο παρόν σχέδιο νόμου επιχειρείται ο προσδιορισμός της έννοιας του κατά κύριο επάγγελμα αγρότη με αντικειμενικά κριτήρια. Ωστόσο, στο σημείο αυτό, η Ο.Κ.Ε. επιθυμεί να επαναλάβει την πρόταση της για έναν ελαστικότερο ορισμό του “κατά κύριο επάγγελμα αγρότη” ειδικά σε περιοχές όπου η πολυαπασχόληση έχει πάρει μεγάλες διαστάσεις λόγω του μικρού κλήρου και των χαμηλών αγροτικών εισοδημάτων⁷.

⁴ Βλ. Γνώμη της Ο.Κ.Ε No 13, “Απασχόληση στον Αγροτικό Τομέα” (Οκτώβριος 1997).

⁵ Βλ. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα “Αγροτική Ανάπτυξη και Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου 2000-2006”.

⁶ Η έννοια της ολοκληρωμένης ανάπτυξης του αγροτικού χώρου αναφέρεται στην ευρύτερη και ολοκληρωμένη ανάπτυξη των αγροτικών χώρων, στις οποίες ο γεωργικός τομέας κυριαρχεί και διαδραματίζει ζωτικό ρόλο, είναι δε έννοια με διάσταση χώρου. Η μορφή αυτή ανάπτυξης αφορά όλο το πλέγμα των λειτουργιών που αναπτύσσονται στις αγροτικές περιοχές (παραγωγικές, κοινωνικές, περιβαλλοντικές και πολιτιστικές). Βλ. περισσότερα στη Γνώμη 27 της Ο.Κ.Ε. “Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη του Αγροτικού Χώρου” (Φεβρουάριος 1999).

⁷ Βλ. Γνώμη της Ο.Κ.Ε No 13, “Απασχόληση στον Αγροτικό Τομέα” (Οκτώβριος 1997).

Στη μείωση του “πληθυσμιακού ελλείμματος” των αγροτικών περιοχών θα συμβάλει η ενίσχυση του ρόλου της πολυαπασχόλησης. Πολλοί κάτοικοι των αγροτικών περιοχών δεν μπορούν να παραμείνουν στη γεωργία και αναζητούν συμπληρωματικό εισόδημα. Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι οι χρηματοδοτούμενες δράσεις πρέπει να προσανατολίζονται προς την κατεύθυνση της πολυαπασχόλησης και μάλιστα τα επιμέρους μέτρα πρέπει να έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, όχι αποκλειστικά στη γεωργία, αλλά σε συνδεδεμένες (ή όχι) με αυτήν δραστηριότητες (όπως, για παράδειγμα, ενθάρρυνση σε πρωτοβουλίες των αγροτών και των αγροτικών συνεταιρισμών να επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους στο χώρο του τουρισμού και της επεξεργασίας των αγροτικών προϊόντων)⁸.

Πάντως, τα προγράμματα ολοκληρωμένης αγροτικής ανάπτυξης πρέπει να περιλαμβάνουν όχι μόνο καθαρά οικονομικούς στόχους, που θα αυξήσουν τα εισοδήματα των κατοίκων, αλλά ταυτόχρονα θα πρέπει να περιλαμβάνουν πολιτιστικούς, περιβαλλοντικούς και κοινωνικούς στόχους, που βελτιώνουν την ποιότητα ζωής των κατοίκων των αγροτικών περιοχών. Επισημαίνεται λοιπόν η τεράστια κοινωνική σημασία της Αγροτικής Εστίας, καθώς η δημιουργία συνθηκών αξιοπρεπούς διαβίωσης για τον αγροτικό κόσμο εξαρτάται από την επίτευξη στόχων όχι μόνο οικονομικών αλλά και κοινωνικών – πολιτιστικών, όπως είναι η ενίσχυση της κοινωνικής ζωής στην ύπαιθρο μέσα από δραστηριότητες ψυχαγωγικού περιεχομένου. Η δημιουργία του νέου θεσμού στοχεύει ακριβώς στην επίτευξη τέτοιων στόχων. Η επιτυχία, όμως, στην πράξη τέτοιων θεσμών εξαρτάται ουσιαστικά από τους πόρους που διατίθενται για τη λειτουργία τους.

Βάσει των ανωτέρω, στο πλαίσιο της ανάγκης για συνολική προστασία του αγροτικού τομέα της χώρας, κρίνεται θετικά από την Ο.Κ.Ε. η συμμετοχή του κράτους στη χρηματοδότηση του Λ.Α.Ε. – σε αντίθεση με τα ισχύοντα για τον Οργανισμό Εργατικής Εστίας που αντλεί πόρους αποκλειστικά από τους εργαζόμενους και εργοδότες, με ισόποση εισφορά, χωρίς καμία επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού – καθώς ο Λ.Α.Ε. αναφέρεται σε ένα μεγάλο τμήμα του ελληνικού πληθυσμού που είναι ιδιαίτερα ευάλωτο και χρειάζεται την ιδιαίτερη στήριξη της Πολιτείας. Επιπλέον όμως, στο σημείο αυτό θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο συνολικός αριθμός των δικαιούχων κατά τα πρώτα χρόνια θα είναι πολύ μεγαλύτερος από τον αριθμό των ασφαλισμένων που θα υποχρεούνται στην καταβολή εισφορών. Ως εκ τούτου, η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι πρέπει να υπάρξει μία πρώτη, πρόσθετη οικονομική ενίσχυση από τον κρατικό προϋπολογισμό, ικανή να στηρίξει τις ανάγκες του Λογαριασμού.

Παράλληλα, η Ο.Κ.Ε. συμφωνεί με την ένταξη λειτουργίας του νέου θεσμού στο πλαίσιο του ΟΓΑ, τουλάχιστον για την πρώτη φάση λειτουργίας του. Ωστόσο, ο στόχος θα πρέπει να είναι η αυτονόμηση του νέου θεσμού και η εξέλιξη του σε νομικό πρόσωπο με νομική, διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια.

Εξάλλου, η επίτευξη των στόχων του νέου Λογαριασμού απαιτεί την υλοποίηση ενός μεγάλου αριθμού δράσεων και εύλογα τίθεται το ερώτημα του κατά πόσον η πραγματοποίηση τους μπορεί να στηριχθεί αποκλειστικά από το προσωπικό του Λ.Α.Ε. και του Ο.Γ.Α.

Σε αυτή τη φάση, κρίνεται θετικά η παροχή τεχνογνωσίας από τον

⁸ Βλ. Γνώμη 13 της Ο.Κ.Ε. με θέμα “Απασχόληση στον αγροτικό τομέα” (Οκτώβριος 1997).

Οργανισμό Εργατικής Εστίας προς το Λ.Α.Ε., καθώς και η ανάληψη κοινών δράσεων στο πλαίσιο προγραμματικών συμβάσεων. Ωστόσο, πρέπει να είναι σαφές ότι δεν θα επιβαρυνθεί ο Οργανισμός Εργατικής Εστίας με την παροχή υπηρεσιών προς το Λ.Α.Ε.

Πέρα των παραπάνω θεμάτων και δεδομένου ότι ο θεσμός του Λογαριασμού Αγροτικής Εστίας θα έχει ως βασική αποστολή την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής του αγροτικού πληθυσμού, η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι προτεραιότητα στις παροχές πρέπει να δίνεται στις κοινωνικές ομάδες των αγροτών που έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη. Επομένως, με την εισαγωγή του νέου

θεσμού, θα πρέπει να επιλεγούν τα κατάλληλα κοινωνικο-οικονομικά κριτήρια για τον καθορισμό των ομάδων που θα έχουν προτεραιότητα στις παροχές.

Τέλος, επισημαίνεται ότι κρίνεται ιδιαίτερα θετικά η συμμετοχή των αναγνωρισμένων αγροτικών οργανώσεων στη Διαχειριστική Επιτροπή του ΛΑΕ. Ωστόσο, με την αφορμή αυτή, **η Ο.Κ.Ε. θέλει να τονίσει ότι θεωρεί επιβεβλημένη τη συμμετοχή εκπροσώπου της ΓΕΣΑΣΕ και στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΟΓΑ, δεδομένου ότι η ΓΕΣΑΣΕ είναι συνδικαλιστική και επαγγελματική οργάνωση των αγροτών και κατά συνέπεια, εκπροσωπεί τα φυσικά πρόσωπα, δηλαδή τους αγρότες.**

Γ. ΚΑΤ' ΑΡΘΟΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ – ΣΥΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣ

Άρθρο 2 Σκοπός

Μεταξύ των σκοπών του ΛΑΕ αναφέρεται και “η γενικότερη ενημέρωση και πληροφόρηση του αγροτικού πληθυσμού της χώρας”. Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι το σημείο αυτό είναι πολύ γενικό και ασαφές, καθώς δεν αναφέρεται ρητά στο σχέδιο νόμου τι είναι δυνατόν να περιλαμβάνει αυτή η ενημέρωση. Επιπλέον, στην Εισηγητική Έκθεση δεν γίνεται καμία αναφορά σε θέματα γενικότερης ενημέρωσης και πληροφόρησης. Επίσης, δεδομένου ότι οι υπόλοιποι σκοποί του Λ.Α.Ε. χαρακτηρίζονται ως κυρίως ψυχαγωγικοί, το εν λόγω σημείο εμφανίζεται ως ασυμβίβαστο με αυτούς και μπορεί να εκτρέψει σε δραστηριότητες μη συμβατές με το πνεύμα του νόμου. Κατά συνέπεια, η ενημέρωση των δικαιούχων θα πρέπει να είναι συναφής προς τους σκοπούς του ΛΑΕ.

Άρθρο 4 Πόροι του Λ.Α.Ε.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί στη γενική αξιολόγηση, η επιτυχία του Λ.Α.Ε. θα εξαρθρίζεται ουσιαστικά από τους πόρους που θα διατεθούν για τη λειτουργία του. Ως εκ τούτου, η Ο.Κ.Ε. θεωρεί αναγκαίο ότι ο νομοθέτης θα πρέπει να διακρίνεται από αυξημένη ευαισθησία στο θέμα της χρηματοδότησης του Λ.Α.Ε., καθώς μάλιστα ο συνολικός αριθμός των δικαιούχων κατά τα πρώτα χρόνια θα είναι πολύ μεγαλύτερος από τον αριθμό των ασφαλισμένων που θα υποχρεούνται στην καταβολή εισφορών. Για το λόγο αυτό προτείνεται να υπάρξει μία πρώτη, πρόσθετη οικονομική ενίσχυση από τον κρατικό προϋπολογισμό, ικανή να στηρίξει τις ανάγκες του Λογαριασμού.

Άρθρο 5 Τρόπος είσπραξης εισφορών

Ορίζεται ότι η εισφορά των ασφαλισμένων του κλάδου Κύριας Ασφάλισης “θα συνεισπράπεται με την εισφορά για σύνταξη και περίθαλψη και θα αποδίδεται στο λογαριασμό με απόφαση του Δ.Σ. του ΟΓΑ”.

Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι η εισφορά θα πρέπει να αποδίδεται απευθείας στο Λ.Α.Ε. χωρίς απόφαση του Δ.Σ. του ΟΓΑ. Εξάλλου, με δεδομένη την εμπειρία από τη λειτουργία παρόμοιων θεσμών, πρέπει να διασφαλιστεί η αποφυγή φαινομένων όπου οι ασφαλισμένοι καταβάλλουν τις εισφορές τους ως υποχρεούνται, αλλά ο αρμόδιος φορέας δεν τις αποδίδει.

Άρθρο 6 Διαχείριση

Στο παρόν άρθρο ορίζεται ότι ο Πρόεδρος και τα μέλη της Διαχειριστικής Επιτροπής με τους αναπληρωτές τους διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Η Ο.Κ.Ε. φρονεί ότι πρέπει να προβλεφθεί ρητά στο Νόμο ότι ο διορισμός των εκπροσώπων των οργανώσεων θα γίνεται μετά από πρόταση των οργανώσεων που συμμετέχουν στη Διαχειριστική Επιτροπή.

Σε ό,τι αφορά στο Γραμματέα της Διαχειριστικής Επιτροπής και τον αναπληρωτή του, θα πρέπει να ορίζονται με απόφαση του Δ.Σ. του ΟΓΑ, μετά από πρόταση της Διαχειριστικής Επιτροπής.

Επιπλέον, η Ο.Κ.Ε. κατανοεί την ανάγκη, στην πρώτη φάση λειτουργίας του ΛΑΕ, τοποθέτησης του Διοικητή του ΟΓΑ στη θέση του Προέδρου της Διαχειριστικής Επιτροπής του Λ.Α.Ε. Ωστόσο, όπως ήδη αναφέρεται στη Γενική Αξιολόγηση, στό-

χος θα πρέπει να είναι η λειτουργία του θεσμού με διαφορετικό διοικητικό σχήμα και η αυτονόμησή του στο μέλλον.

Άρθρο 7 Αρμοδιότητες Διαχειριστικής Επιτροπής

Μεταξύ των άλλων αρμοδιοτήτων της, η Διαχειριστική Επιτροπή “συνάπτει προγραμματικές συμβάσεις με τον Οργανισμό Εργατικής Εστίας, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και εταιρείες αυτών και Φορείς του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα για την εξυπηρέτηση των σκοπών του Λ.Α.Ε.”.

Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι θα πρέπει να δοθεί η δυνατότητα σύναψης προγραμματικών συμβάσεων και με αναγνωρισμένους φορείς των αγροτών.

Άρθρο 8 Διάρθρωση Υπηρεσιών – Αρμοδιότητες

Σωστά το σχέδιο νόμου προβλέπει τη συγκρότηση επιτροπών στις Διοικητικές Περιφέρειες της χώρας. Η Ο.Κ.Ε. κρίνει απαραίτητη τη συμμετοχή των εκπροσώπων των αγροτικών οργανώσεων και κατά συνέπεια προτείνει οι επιτροπές αυτές να είναι πενταμελείς και να συμμετέχουν σε αυτές ένας (1) εκπρόσωπος της ΠΑΣΕΓΕΣ και ένας (1) της ΓΕΣΑΣΕ.

Άρθρο 9 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Στο θέμα του καθορισμού των κριτηρίων επιλογής των δικαιούχων που εντάσσονται στα προγράμματα και τις παροχές του Λ.Α.Ε., ισχύει η παρατήρηση της Γενικής Αξιολόγησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ – ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΟΓΑ

Στο σημείο αυτό, υπενθυμίζεται η παρατήρηση που έχει ήδη διατυπωθεί

στη Γενική Αξιολόγηση, ότι στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΟΓΑ θα πρέπει να συμμετέχει και μέλος της ΓΕΣΑΣΕ. Στο πλαίσιο αυτό, η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι στο παρόν νομοσχέδιο θα πρέπει να περιληφθεί διάταξη περί τροποποιήσεως της Υπουργικής Απόφασης για τον “Ανακαθορισμό του αριθμού των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΓΑ” (ΦΕΚ Β’(61), Αριθ. Φ.34/οικ.34/12.01.2001).

Άρθρο 10 Προσδιορισμός έννοιας κυρίου επαγγέλματος

Όπως έχει ήδη αναφερθεί στη Γενική Αξιολόγηση, η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι πρέπει να προωθείται η πολυαπασχόληση στον αγροτικό τομέα και επίσης να υπάρξει ένας ελαστικότερος ορισμός του “κατά κύριο επάγγελμα αγρότη” ειδικά σε περιοχές όπου η πολυαπασχόληση έχει πάρει μεγάλες διαστάσεις λόγω του μικρού κλήρου και των χαμηλών αγροτικών εισοδημάτων. Για το λόγο αυτό, προτείνεται ο προσδιορισμός της έννοιας κύριου επαγγέλματος και με το κριτήριο του χρόνου εργασίας, εφόσον τουλάχιστον το 50% του συνολικού χρόνου εργασίας αφιερώνεται σε αγροτικές δραστηριότητες, όπως, εξάλλου, ισχύει ήδη σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 2520/1997 (άρθρο 1) και του Νόμου 2601/1998 (άρθρο 13 παράγραφος 8).

Άρθρο 11 Εποχική απασχόληση των αγροτών

“Ασφαλισμένοι του Κλάδου Κύριας Ασφάλισης Αγροτών μπορούν να απασχολούνται εποχικά για χρονικό διάστημα έως και τέσσερις μήνες ετησίως σε επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις..... Το συνολικό χρονικό διάστημα μπορεί να κατανεμηθεί κατά τη διάρκεια του έτους σύμφωνα με τις ανάγκες της επιχείρησης”.

Θα πρέπει το εν λόγω χρονικό διάστημα της εποχικής απασχόλησης να οριστεί

σε 100-110 ημερομίσθια κατανεμημένα σε όλη τη διάρκεια του έτους.

Επίσης, η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι πρέπει να υπάρξει πρόβλεψη και για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους κλάδους που αναφέρονται στο παρόν άρθρο και οι οποίες λειτουργούν εποχιακά και δεν απασχολούν μόνιμο προσωπικό.

Άρθρο 16 Θέματα ΟΑΕΕ-ΟΓΑ

Το σχέδιο νόμου προβλέπει ότι εξαιρούνται από την υποχρεωτική ασφάλιση στον ΟΑΕΕ οι ιδιοκτήτες έως και επτά (7) δωματίων σε πόλεις, χωριά ή οικισμούς κάτω των 2000 κατοίκων σύμφωνα με την απογραφή του έτους 2001.

Η Ο.Κ.Ε θεωρεί ότι θα πρέπει να αναφέρεται ρητά στο νόμο ότι εξαιρούνται από την υποχρεωτική ασφάλιση του ΟΑΕΕ οι αγρότες που έχουν ενταχθεί στα προγράμματα αγροτουρισμού. Το εισόδημα που αποκτούν οι αγρότες από δραστηριότητες αγροτουρισμού, θα πρέπει να λογίζεται ως αγροτικό και οι ίδιοι να εξακολουθούν να ασφαλίζονται στον ΟΓΑ.

Επίσης, αγρότες που είναι ασφαλισμένοι στον ΟΓΑ και οι οποίοι ασκούν και εποχιακή αγροτική δραστηριότητα, σε περιοχές οι οποίες - πριν από την εφαρμογή του Προγράμματος "Ι. Καποδίστριας" - ήταν κοινότητες, θα πρέπει να εξακολουθούν να ασφαλίζονται στον ΟΓΑ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ – ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 19 Ασφάλιση σύμβασης έργου

Στη γενική διατύπωση της διάταξης του εδαφίου α' περιλαμβάνονται και οι περιπτώ-

σεις των καταχρηστικών συμβάσεων έργου, δηλαδή οι συμβάσεις έργου που υποκρύπτουν αληθείς συμβάσεις εργασίας.

Επειδή η ρύθμιση αναφέρεται και σε ολόκληρο το εύρος του δημόσιου τομέα (αφού το άρθρο 51 του Ν. 1892/1990 μεριμνά για την επανα-οριοθέτηση του δημόσιου τομέα), θα πρέπει να διευκρινιστεί, ότι, η έννοια της διατύπωσης περιλαμβάνει, μόνον, τις αληθείς συμβάσεις έργου και ότι, συνεπώς, εξαιρούνται οι καταχρηστικές συμβάσεις έργου. Σε μία παρόμοια, βέβαια, επιλογή θα ανακύψει θέμα περί του "πως" και από "ποιόν" θα κρίνεται αν μια σύμβαση έργου είναι αληθής ή όχι. Μία λύση θα αποτελούσε να περιληφθούν στη διάταξη, συγκεκριμένοι όροι που θα καθιστούν εξόφθαλμα καταχρηστική μία σύμβαση έργου από το περιεχόμενο του προς παροχήν έργου και από τους όρους παροχής του.

Επίσης, με τη διατύπωση του εδαφίου γ' ("χρόνος.....θεωρείται ισχυρός"), εννοείται, προφανώς, ότι ο χρόνος αυτός παράγει έννομα αποτελέσματα στο χώρο της κοινωνικής ασφάλισης (είναι δηλαδή συντάξιμος και παραλλήλως θεμελιώνει αντίστοιχα δικαιώματα λήψης των παροχών ασθένειας, πρόνοιας κλπ.).

Θα ήταν ορθότερο να διαφοροποιηθεί η διατύπωση ώστε να καταστεί σαφέστερη η έννοια του "ισχυρού χρόνου".

Τέλος η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει την αναγκαιότητα άμεσης μελλοντικής νομοθετικής ρύθμισης που να καθορίζει σαφώς τα πεδία εφαρμογής των αληθών συμβάσεων έργου, σε αντιδιαστολή προς τις συμβάσεις εργασίας.

Άρθρο 21 σε συνδυασμό με άρθρο 30 Θέματα Λογαριασμού Βελτίωσης Κοινωνικής Ασφάλισης

Και τα δύο αυτά άρθρα αναφέρονται στο ίδιο θέμα, δηλαδή στο Λογαριασμό

Βελτίωσης Κοινωνικής Ασφάλισης (Λ.Β.Κ.Α.). Θα ήταν ορθότερο να συμπυκνωθούν οι δύο διατάξεις σε ένα ενιαίο άρθρο, με τη διάταξη του άρθρου 30 να αποτελεί την παράγραφο 4 του άρθρου 21.

Επιπλέον, με την παράγραφο 2 του άρθρου 21, παρέχεται απεριόριστη (άνευ ορίων) εξουσιοδότηση στον Υπουργό να διαθέτει, κατά την απόλυτη βούλησή του, τα κονδύλια του ΛΒΚΑ. Η διατύπωση “για κάθε είδους” δαπάνες θα πρέπει να μετριασθεί ή ορθότερα, να απαλειφθεί.

Άρθρο 25 Θέματα Λ.Α.Φ.Κ.Α.

Η ρύθμιση έρχεται σε συνέχεια άλλης προηγηθείσης ρύθμισης με το νόμο για την κοινωνικο-ασφαλιστική μεταρρύθμιση, σχετικής με το Λ.Α.Φ.Κ.Α. Με την προηγηθείσα αυτή ρύθμιση ορίστηκε ότι η ειδική εισφορά υπέρ του Λ.Α.Φ.Κ.Α. καταργείται από 1.1.2008.

Η νέα ρύθμιση του παρόντος άρθρου, περί αναπροσαρμογής των ποσών βάσης υπολογισμού των κρατήσεων, έπρεπε να είχε περιληφθεί στο νομοσχέδιο για την ασφαλιστική μεταρρύθμιση. Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι η εκ νέου αναφορά στις κρατήσεις υπέρ Λ.Α.Φ.Κ.Α. δίνει την εντύπωση αποστασιακής και όχι συνολικής αντιμετώπισης του θέματος.

Άρθρο 27 Απαλλαγή εκπλήρωσης υπηρεσίας υπαίθρου

Πρέπει να διευκρινιστεί ότι πρόκειται μόνο για τις ειδικές συμβάσεις του άρθρου 10 του Ν.Δ. 1204/1972 και μόνο για όσο χρόνο οι συμβάσεις αυτές δεν έχουν καταγγελθεί.

Επιπλέον, η διατύπωση “χρόνος υπηρεσίας” δεν είναι ορθή, αφού πρόκειται για “χρόνο ισχύος της ειδικής σύμβασης”.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.
καθηγητής ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΙΝΤΗΣ**

Στην Ολομέλεια της 1^{ης} Ιουλίου 2002 παρέστησαν τα κάτωθι Μέλη
της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Καθηγητής Ανδρέας Κιντής

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΙ

Κυριαζής Δημήτριος
πρώην Προεδρος Σ.Ε.Β.

Πολίτης Δημήτρης
Γ.Σ.Ε.Ε.

Α' ΟΜΑΔΑ

Αβραμίδης Νικόλαος
Σύμβουλος Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Τσουμάνη - Σπέντζα Ευγενία
Υπεύθυνη Εργασιακών Σχέσεων Σ.Ε.Β.
σε αναπλήρωση του
Αναλυτή Νικολάου
Αντιπροέδρου Δ.Σ. Σ.Ε.Β.

Ζούλοβιτς Μαργαρίτα
Εκπρόσωπος Ε.Σ.Ε.Ε.

Κεφάλας Χαράλαμπος
Εκπρόσωπος Ε.Σ.Ε.Ε.

Μαστρογάννης Αναστάσιος
Μέλος Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Ρίζος Θωμάς
Πρόεδρος Δ.Σ. Σ.Α.Τ.Ε.

Σκορίνης Νικόλαος
Μέλος Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Ραδαίος Κωνσταντίνος
Ένωση Ελληνικών Τραπεζών
σε αναπλήρωση του
Τσατήρη Γεωργίου
Ένωση Ελληνικών Τραπεζών

Β' ΟΜΑΔΑ

Αριστειδόπουλος Ιωάννης
Γ.Σ.Ε.Ε.

Αυγητίδης Ελευθέριος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Βουλγαράκης Δημήτριος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Γκούβερη Ρέα
Γ.Σ.Ε.Ε.

Κωνσταντινίδης Ιωάννης
Γ.Σ.Ε.Ε.

Λαϊμός Στέφανος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Μίχας Ιωάννης
Γ.Σ.Ε.Ε.

Ξενάκης Βασιλείος
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Παπαντωνίου Κωνσταντίνος
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Αποστολόπουλος Αναστάσιος
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.
σε αναπλήρωση του
Παπασπύρου Σπύρου
Προέδρου Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Πολυζωγόπουλος Χρήστος
Πρόεδρος Γ.Σ.Ε.Ε.

Σκαρμούτσος Διονύσιος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Γ' ΟΜΑΔΑ

Γιατράκος Νικόλαος
Αναπληρωτής Δήμαρχος Αθηναίων

Γωνιωτάκης Γεώργιος
Πρόεδρος Δ.Σ. Γ.Ε.Σ.Α.Σ.Ε.

Πίπας Ιωάννης
Α' Αντιπρόεδρος Δ.Σ. Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.
σε αναπλήρωση του
Καραμίχα Τζανέτου
Προέδρου Δ.Σ. Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.

Κουρνιάκος Στέλιος
Μέλος Δ.Σ. Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.

Λίτσος Φώτης
Μέλος Δ.Σ. Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.

Τσεμπερλίδης Νικόλαος
Πρόεδρος Δ.Σ. Κ.Ε.Π.Κ.Α.

ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ & ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

Για κάθε πληροφορία σχετικά με το έργο και τη λειτουργία της Ο.Κ.Ε. είναι στη διάθεσή σας το Τμήμα Δημοσίων & Διεθνών Σχέσεων της Επιτροπής, υπό τη διεύθυνση της κας Μάρθας Θεοδώρου.

Τηλ.: (210) 9249510-2, Fax: (210) 9249514, e-mail: iproke@otenet.gr